

HAIMRE PÕHIKOOL

Moka küla ja selle elanikud.

Materjali kogunud õpilased ja Moka küla elanikud.

Koostas A.Mitt

1998/1999

Sisukord

1. Moka küla talude nimekiri
2. Küla skeem
3. Haimre kalme (J.Kurepalu "Koduloolane" nr.10 1970 algus)
4. Muistendeid (Taelamägi, Otimägi)
5. 5.kl. õpilaste mõeldud lugusid nimede "Moka" ja "Titemäe" kohta.
(Renna Ohtra, Annika Saar)
6. Küsimuste leht, millele iga Moka küla pere vastas.
7. Fotod.
8. Mapp perede kohta.

Moka küla talud.

- 1.Nõmme A.-21
- 2.Jaagu A-25
- 3.Kõlu nr.24
- 4.Härma(Erma)nr.23
- 5.Jaani nr.26
- 6.Pärna nr.427
- 7.Jalaka
8. Illaste
- 9.Toominga nr.203
- 10.Piiri
- 11.Atsi nr.14
- 12.Pikamargu nr.13
- 13.Moka nr.18
Moka nr.191
- 14.Uuetoa nr. 17
15. Kõrtsu nr.29
16. Sepasauna A-103
- 17.Titemäe nr.19
- 18.Mäeotsa nr.103
- 19.Mäe nr.12-13
- 20.Raja nr.12-A
- 21.Kõrtsumäe
- 22.Toompea 17
- 23.Puntso nr.27
- 24.Kangru nr.28
- 25.Nurga nr.33
- 26.Uustaku A-99
27. Sepa talu

Hävinud

- 1.Atsi-Reinu nr.15
- 2.Koka nr.20
- 3.Kupja nr.16
- 4.Liivasauna A-102
- 5.Taelamäe A-30
- 6.Värava nr.20-A

Moka küla ja selle elanikud.

Moka küla asub Märjamaa – Valgu tee ääres 6 km. Märjamaa alevist . 1970.a. oli külas elanikke 51. Hiljem liideti Nõmmeotsa ja Järgküla (esmakordselt mainitud 1529.a. Gerkefer). Meinhard Uustalu andmetel on neist Moka vanim küla, nii jäi küla nimeks Moka.

01. jaanuarist 1998a. sai iseseisvaks külaks Nõmmeotsa (“Nädaline” nr.7, 17.01.1998 “Külade kohendamine.”)

Moka küla on tüüpiline hajaküla. Naaberkülad: Mõisamaa, Alaküla, Altküla, Haimre ja Nõmmeotsa.

Küla tähtsamaks asutuseks on Haimre Põhikool (avati 20.nov.1932 a.) Moka külas asub ka Haimre rahvamaja, mis alustas uuesti tööd 1998.a., vahepeal oli suletud alates 1. juunist 1994a. See hoone, endine Järgküla kõrts , ehitati mõisaomaniku Charl Siewersi poolt Kasti koolimajaks, mis tegutses aastail 1876-1932. Samas olid hiljem ka Haimre vallavalitsuse ruumid (1886-1932).

Pärast uue koolimaja valmimist 1932.a. otsustas Haimre Noorerahva Ühing (asut. Jaan. 1923) ümber ehitada vana koolihoone rahvamajaks. 24.02.1937.a. oli uues saalis esimene peoõhtu umbes 200 osavõtjaga. Rahvamaja ehitatai 5 aastat ja lõplikult valmis see 1940.a.

Samas hoones asusid Haimre sidejaoskond, Alaküla külanõukogu ja raamatukogu (asutati 1923a.). Sidejaoskond ja raamatukogu (1992) viidi üle Kasti asundusse.

Haimre rahvamaja vastas asub endine mõisa magasiit, mis hiljem oli tuletõrjehoone. Talurahvast, kellel viletsad põllulapid andsid vähe saaki ja kes ise pidid mõisapõllul töötama, ähvardas alatine nälg. Nälja leevendamiseks ehitati siis magasiaidad, kust hädaajal saadi vilja laenuks. Laen tuli aga protsentidega uuest lõikusest tasuda, nii et olukorda see suurt ei parandanud.

1905.a. tõusti mõisnike vastu, see suruti vägivaldselt maha. Magasiaida ees jagati karistussalkade poolt ülestõusnutele ihunuhtlust.

Nüüd on magasiit, milles asub remonditöökoda, eravaldukes.

Moka külas oli kaks kauplust: Kangru ja Mäe. Kangru maja omanik Jaan Viitmann rentis hoone naisevend Otto Kummile, kes pidas seal kauplust. Rudolf Lutsu kaupluses asus omaniku majas. Need kauplused tegutsesid veel nõukogude ajal. Kangru kauplus viidi üle Kasti asundusse. Mäe kauplus suleti varem.

Moka külas on 2 kalmet. Umbes 200-300 m Haimre kalmest (kooli maa-ala)ida pool asub Moka kalme (Titemäe talu taga). (“Koduloolane” nr. 127 30.10.1979, nr.145 13.12.1979)

Kooliümbruse viiest pargist kaks asub Moka külas (koolimaja park, rahvamaja park). Nende kujundajad olid Haimre kooli endised direktorid Jaan Kurepalu ja Evald Urvast. Abiks olid teised õpetajad ja õpilased.

1935.a. valmis kooli pargi haljastuskava, mille Lääne Maavalitsuse haridusosakond kinnitas (Villem Altoa allkirjaga). Lõplikult planeeriti kooli maa-ala 1951.a.

1952-60.a. rajati uus park. Kooliaeda ja maantee äärde istutati kokku 158 õunapuud, hulgaliselt võõrpuude ja põõsaste liike, umbes 59 eriliiki. 1985 a. kevadel istutati hävinud kuuskede asemele 850 kuusetaimet.

Rahvamaja pargi kujundas ja rajas õpilaste abiga Evald Urvast 1957.a. alates. Praegu hooldavad parki klubi töötajad.

30-ndate aastate lõpul rajati külanoorte abiga puiestee Haimre rahvamaja – Haimre kooli tee äärde (2,5 km).

1940. a. külm talv hävitas puiestee, praegu on sellest väilinud üksikud vahtrad.

Küla asub tüüpilisel lainjal tasandikul Kagu- Läänemaa väikevoorete alal, mida kohapeal tuntakse mägedena. Nii on Moka külas Titemägi ja Taelamägi, koolimaja lähedal Oti- ja Koopamägi. Taela- ja Otimäe kohta teame ka muistendeid. Koopa talu järgi pandi Haimre kooli esimeseks nimeks Koopavärava kool, mis varsti muudeti.

Moka külas oli alla 10. ha talusid kolm, 10-20 ha –ga kaheksa, 20-30 ha kaks, 30-40 ha. ga seitse ja üle 40 ha kuus talu. Põllumaad oli taludes vähe, tavaliselt alla 10 ha. Karja- ja heinamaid oli paljudes peredes 20-25 ha. Metsa oma pere jaoks jätkus.

Vanasti tehti maal kõiki töid hobusega. Piim veeti Mõisamaa meiereisse. Iga talu ülesandeks oli kohalikud suuremad teed korras hoida, kruus veeti kohale hobustega. Kirikusõidud pühapäeval, matuse- ja pulmasõidud toimusid samuti.

Kõlu talu peremehel Karl Ohtral oli viljapeksumasin, millega masindati terve küla viljasaak talgude korras. Talguid korraldati ka sõnnikuveol. Talumehed ostsid loorehad, niidumasinad ja kartulivõtmismasinad, mille ette rakendati hobused.

Esimesed autod külas olid Mäe talu perermehel Rudolf Lutsul (kaupluse omanik) ja Puntso talus Karl Reosel.

Külas oli oma vokimeister Puntso Tõnis, sepp Sepasauna peremees Jaan Karro ja puutöömeister Eduard Oppi Nurga talust. Kingsepp elas Nõmmeotsa külas Kännu talus.

Lähim villa- ja jahuveski asus Kohal. Leiba ei ostetud kauplusest, vaid iga talu perenaine küpsetas ise, tavaliselt kord nädalas.

Kõik talupered kasvasid põllul segavilja, talirukist ja –nisu, peamiselt enda tarbeks. Talivili niideti maha, seoti vihku ja pandi hakki, suvivili rõuku

Segavilja kasutati loomasöödaks. Kartulit kasvatati igas talus endiselt toiduks ja loomasöödaks, loomapeeti söödakas ja ristikut hobustele. Igal perel oli oma aiamaa juurviljadega. Peaaegu igas peres kasvatati õunapuid ja marjapõõsaid. Kasvatati ka lina.

Kõlul ja Jaanil peeti mesilasi, nüüd aga Jaagu talus.

Taludes peeti lüpsilehmi, kanu, lambaid, noorloomi vähem, sigu enda tarbeks, kuid ka müügiks.

Heina- ja karjamaad olid enamuses peredes kaugel, talust eraldi (Sandiristol jm). Heinatööd tehti peamiselt käsitsi, hiljem hobustega. Hein pämdi heinamaal kuhja või küüni, talvel lumeteega veeti koju.

Naiste peamisi töid talvel oli ketramine, kudumine linast ja villast, meestel metsatööd, linade töötlemine ja remonttööd kodus.

Laadad toimusid Märjamaal. Talumehed said seal oma toodangut müüa ja ise osta.

Sõja ajal Moka küla kannatada ei saanud. Üksikud mürsud siiski lasti. Üks sattus Jaagu tallu, kuid ei lõhkunud, ainult purustas, teine koolimajja. Sõdurid asusid rahvamajas. Saksa sõdurid olid kohaliku rahva vastu väga viisakad ja lahked.

Küüditamisest Moka küla üldiselt pääses. Ära viidi ainult Atsi talu peremees ja perenaine, poeg Arvi Jänts oli vanglas. Teised pojad Arseni, Jaan ja Sergei elasid eraldi ja neid ei küüditatud.

1949.a. rajati kolhoosid. Küla kuulus Alaküla kolhoosi, mis hiljem liideti "Tasuja" kolhoosiga. Alaküla kolhoosi esimees oli Arnold Truu, kontor Atsil.

1998.a. jaanuari seisuga on Moka külas 72 elanikku, naisi ja tütarlapsi 37, noormehi ja mehi 35. Pensionäre 20. Küla vanemad elanikud on Madlena Viitmaa (89a.) Kangru talust, Arnold Truu (89.a.) Toominga talust ja Irene Truu (86.a.) Kõrtsusaunast.

27.01.1998 maeti küla vanemat elanikku 91 – aastast Hilda-Marie Uustalu (sünd. 14.05.1906) Jaagu talu perenaist, üheksa lapse ema.

Praegu on külas 22 maja alaliste elanikega (Nõmme, Jaagu, Illaste, Nurga, Jalaka, Pärna, Jaani, Puntso, Kangru, Mäeotsa, Sepa, Kõrtsusauna, Titemäe, Mäe, Raja, Moka, Uuetoa, Atsi, Piiri, Toominga, ja 2- kordne nelja korteriga elamu nn. Toompea (elasid kolhoosi esimees Rudolf Marrandi jt. spetsialistid).

Hävinud on 9 maja (Atsi-Reinu, Koka, Laari, Puntso (vana maja asus teises kohas Mõisamaa tee ääres), Kupja, Liivasauna, Taelamäe, Illaste ja Abru (Abru paemurru lähedal, säilinud õue ja kaevu koht). Näha võib veel Värava talu varemeid.

Vanade majade asemele on kerkinud uued hooned 12 peres: Nõmme, Illaste, Äрма, Puntso, Kangru, Titemäe, Mäe, Moka, Uuetoa, Pikamargu, Atsi, Sepa.

Juurde on ehitatud nõukogude ajal teiste talude maadele 8 maja – Nurga, Jalaka, Pärna, Toompea, Mäeotsa, Piiri, Toominga, Illaste.

Suvilatena kasutatakse Kõlu ja äsjaostetud Kõrtsu talu hooneid. Suvilaks ehitati ka Pikamargu uus maja (praegu pooleli).

Mika küla maad on üles haritudkohalike perede poolt. Osaliselt kasutab maid osühing Kasti Farmer. Kasutamata on eemal asuvad karjamaad, mis on võssa kasvanud või metsa all. Põldu haritakse põõhitöö kõrvalt. Käiakse tööl Märjamaal, Haimre koolis, Kasti ühistus, Kasti õmblustöökojas, sidejaoskonnas, saekaatris jm. Nurga talus remontitakse autosid.

Rahvasuus liigub küla kohta ka muistendeid:” Kuidas Taelamägi oma nime sai” (F.Eiseni järgi), “Kuldorelist ja muusukust Oti mäes”, mida õpilased kuulsid Oskar Ungalt 1994.a. ja “Kuidas Oti mägi oma nime sai” kodu uurijalt Meinhard Uustalult.

Keviolois soci Pövelomöögji
omoi nime.

Uoerokurei kockinool seitsse.
Ee teold socoole. Ilm ole ol.
quod wihmoone. Pövelokiviel
socooneel möerjocke. Koke süü-
kamine ei õnnestomool kevi-
oloogi, pöovoinool üha eessi
keise ja arisanud need siis
mooka. Matrooboliteed kevi-
olast kakkineel möögji.

Kuldorealist ja muu-
sikerasti Oti mödes.

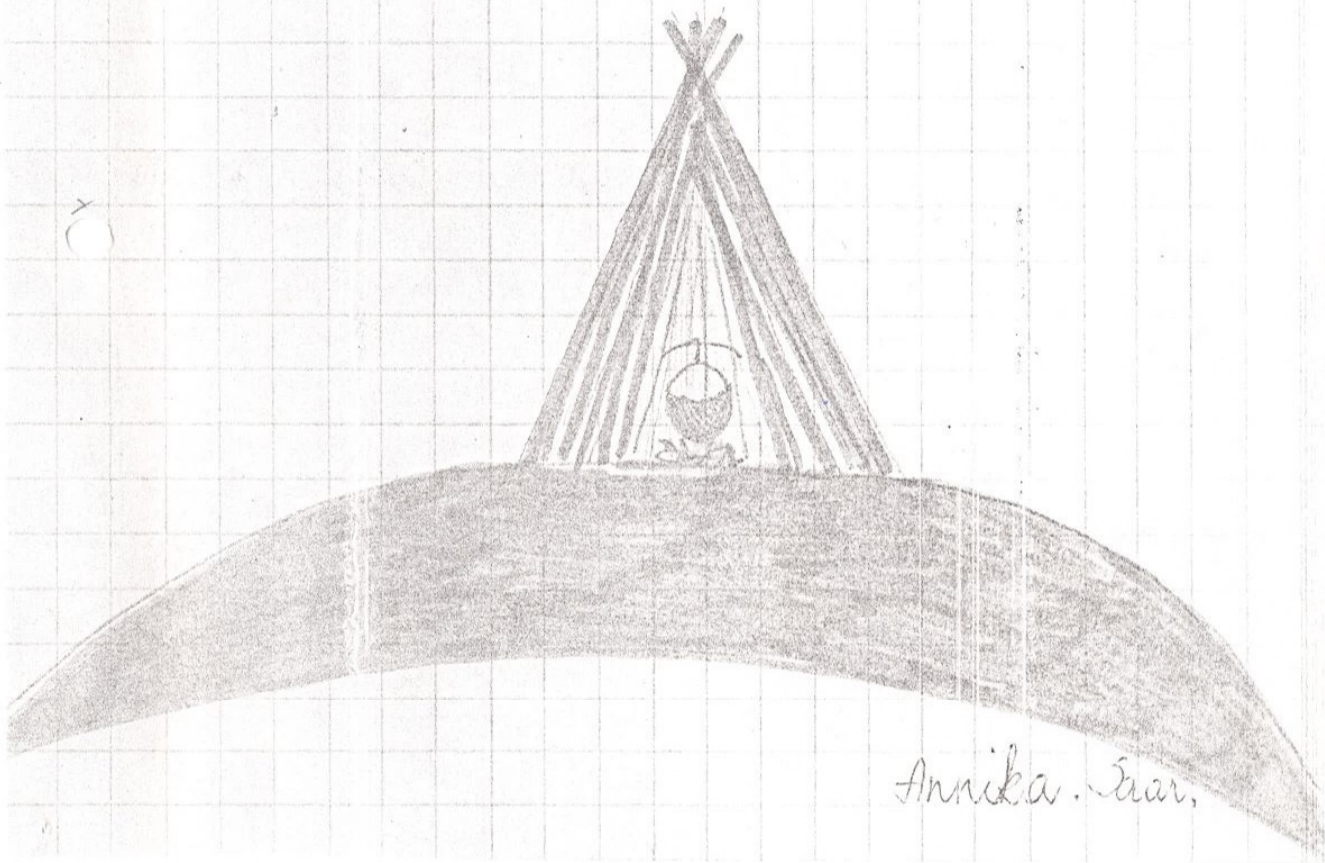
Oti mökke olawot möiu-
teed keovistresaks maes koos
keuldorealistiga. Oreolimnõngje
väit keurekole keel 12 öösel
jooonilooepöerowol, mis loon.
gale töiskenne meljapärerowol.
Hleod keureloomist!

Kuidas sai Titemägi
endale nime

Õige vanasti oli xlle mää

peal üks väike onn. Seal onnis aga
elavad laot ja it. Nii ei olnud
lapsi ning põlnud lootagi, sest nad
olid juba väga, väga vanad. Aga
mingsime läbi sündis ühel päeval
(nal kurtikus väike titt. Lunda ne oli
nii ebataavaline lugu, hakati anda
paika Titemäeks kütume.

Annika Saar,

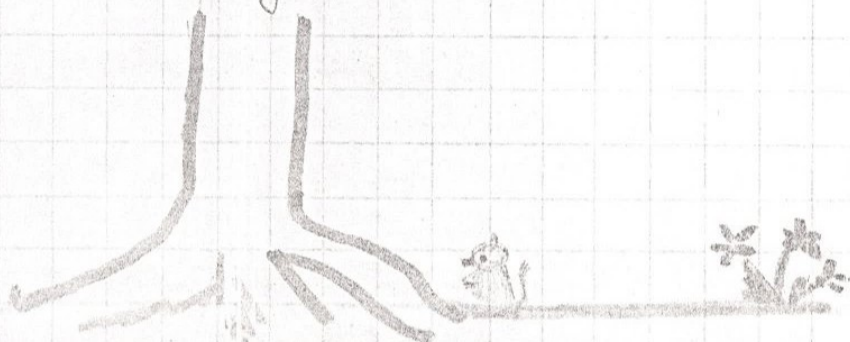
Kuidas sai Moka küla endale nime.

Elas kord üks külavanem. Talle meeldis külaraaju õllekannu taga auitada. Sellepärast istusid mehed tihti koos.

Ükskord oli ta vägijooki palju tarvitanud. Tagasiteel tundis ta, et jalg on üsna tõnts ja lauluistu tuli peale. Nõnda ta sammus, käed taskus ja vile suus. Järsku jäi jalg puujuurika taha kinni ja mees kukkus ninali. Seal ta kirus ja ukerdas enne, kui püsti sai. Mees tundis, et ta oli hamba huulde kukkunud ja moka löhki.

Selle löhkise moka pärast hakkasid inimesed hüüdma löhkise Moka külaks, aga kui see paranes hakkasid inimesed hüüdma Moka külaks.

Nii saigi küla endale nime Moka küla.

Renna Ahtra.

4
Kuidas sai Oli märgi
oma nime.

Vanaasti oli selle mäe sees
keobas, milles elas Oli-ni-
meline mees. Arvatakse, et
see mees on Uustaluude ühes
esivanemaid.

Oli nime järgi saigi
märgi endale nime.

Meinhard Uustalu.

Oti mägi

Foto: Oti mägi

Oti mägi asub end. Haimre mõisa heinamaades, Haimre koolist u. 0,7 km edelasse. Mägi on mõne meetri kõrgune kink läbimõõduga 30 m piires. Varem asus mägi lagedal heinamaal, nüüd on aga ümbritsetud tihedast lepa ja kase noorendikust. Mäe põhjanõlv on teistest märgatavalt järsem. Oti mäest Haimre suunas on veel kaks madalamat seljandikku: Hobuse- ja Nisamägi.

Oti mäest on teada mitu muistendit:

Mäe sees olnud vanasti klooster, ning veel praegugi asuvad keldris 12 kuld-apostlit. Keldrit läbivat maaalõne käik Haimre mõisast Kastli mõisa.

Üks Kastlist pärinev Oti-nimeline mees läinud sõja eest pakku. Ta kaevanud Oti märke koopa ning elanud selles. Tema järgi saanud mägi endale nimegi. See Ott olnud jutustaja, Mari Lepa esiisa.

Dokumentide järgi elasid Mari Lepa esivanemad Kastli Koortsi talus, ja üks selle talu peremehe oli tõesti Ott. Kuid tema eluajal, 1726 - 1804, ei olnud Eestis suuri sõdasid. Oti isa Jüri on aga toodud Kastli Tartu lähedalt Laevalt. Kuid selle Oti emapoolsete vana-vanemate kohta puuduvad materjalid.

Muide, kunagi varem (16. saj.) kuulus Oti mäe ümbrus Kastli mõisa valdusesse. (TA AM f. "D" 70)

Rida mehi väidavad, et nad poisikestena Oti mäe põhjanõlval kaevates sattusid võlvitud ning kinnimüüritud ukseavale.

1937 tutvus mäega R. Indreko, kuid ei avastanud sellel kultuurkihti minevikust.

Oti mäe kohta on kogunud materjale A. Tiitsmaa 1924 (TA AI, Märjamaa khk.) ja M. Kiisemann (TA Kirjendusemuuseum f. 199)

Meinhard Neustalu

KODULOOLANE

HAIMRE KALME

J. KUREPALU

(Algus «Koduloolases» nr. 10)

Sügisel 1947 elektriliini-posti augu kaevamisel leidis kooliteenija-kütja Sergei ääris koolihoone põhjatsa lähedal kaevu juures luustikule. Allakirjutanu, tollal direktor, pani töö seisma. 1948. aasta kevadel kaevati haudarheoloog E. Ariste juhtimisel 35–40 sm sügavuselt tuli pähtavale pealt väiksemate aeplaatidega kaevatud kiviirst, mille külgedeks olid serti laotud paeplaadid. Kirstus leidis naise luustik koos kuni 10-aastase lapse luustikuga, kaetud peaga peaaegu põhja uunas. Naise luustik lamas seli, pea all paeplaat, käed tõstatud risti lõua alla rinnale. Lapse luustik asus naise parema puusa kohal, parem käsi õhule tõstetud. Naise kolju all ukla taga oli pronkskeel kahe äärisega prillspiraalpäise nõelaga. Kolju ümber saadi pronkspiraale ja -rõngakesi, mis olid ümbritsenud otsaesist. Rinnal sus pronksist rinnakee, kintatut õlgade juures ristpeaõeltega. Puusade kohal oli kea ümbritsenud pronksnaastu-ega kaetud nahkvöö, mille äärised olid säilinud. Parema puusa kohal asetsesid pronkslekidist noatupp, suusa jalgade oole. Lapse luustiku juurestiti mõned pronkskõltsad ja -õsed. Hiljem pole Haimre koo-ümbruses ei laiba- ega ka õletusmatuseid avastatud. Senistest arheoloogilistest kua muudest kaevamistest Haimre kooli ümbruses järelub, et kalme piirkonnaks tub pidada koolihoone alust ja oone kõige lähemat ümbrust. Koolihoone asub otse keset kalmet.

Leidude järgi tuleb Haimre kalme rajamise ajaks pidada ähtavasti I aastatuhande lõpu või II aastatuhande algust. Illega kuulub Haimre kalme iliste kivi-kalmete rühma. Sel-seid on rohkesti Rapla rajooni läänosas ja üldse endisel Lää-emaal. Need tekkisid seoses rühvastiku juurdekasvuga ning ute maade asustamisega.

Leidude geograafia näitab, et muistsetel Haimre asukatel olid mitmetülgised kaubandussuh- ted vahendajatega lähematest ja kaugematest maadest (mõök Keskk-Euroopast, sadulajalus Skandinaaviast, noatuped Liivi alalt, käevõru latgalitelt, sirp Novgorodist, mõõgapannal Oja- maalt jne.). Võis olla ka näi- teks sõjakäikudest liivlaste või balti hõimude maale kaasatoo- dud esemeid.

Mida võisid Haimre asukad vahetuskaubana esemete vastu anda? Uuemaatüübiline suurema tootlikkusega sirbi leid kõneleb sellest, et siinsetel muistsetel asukatel oli põllundus selle aja kohta heal järjel, sellega seoses muidugi ka karjandus. Niisiis võisid vahetuskaubana esma- joones arvesse tulla põllundus- ja karjandussaadused.

Umbes 200–300 m Haimre kalmest ida pool asub Moka kalme. Millega seletada nende olemasolu nii teineteise lähedal? Haimre kalme asub praegu täiesti tasase põllumaa seryal, väliselt märkamatu- na, Moka kalme paikneb traditsioo- nilisel kalme asukohal suhte- liselt kõrgete põllumaade kes- kele jääval kõrgemal seljandi- kul.

Haimre kalmes on avastatud nii põletus- kui ka laibamatuseid. Arheoloogide arvates eten- das laibamatustele üleminekul juhtivat osa ühiskonna jõukam kiht. Kuigi Haimre kalmest pole leitud eriti hinnalisi aardeid, viitavad mitmed esemed siiski siinsetele muistsetele varaka- matele asukatele, näiteks kivi- kinstus olnud naise ehted, liivi- pärased noatuped. Mõõgad olid kallid relvad, mida võisid mu-

retseada ainult rikkad, samuti nagu Skandinaaviast pärit rauast sadulajalustki. Kaitse- rüü võis ka olla ainult rikkal sõdalasel, nagu pronksplekist ratsavarustuski. Uuemaid põl- lutööriistugi võisid kasutusele esmajoones jõukad.

Arheoloog J. Selirand märgib eespool nimetatud teoses lk. 126: «Relvi, hobuseriistu ja rat- savarustust pandi 11.–12. sa- jandil hauda kaasa jõukatele ratsanikele, kes etendasid tolle- aegses Eesti malevas silma- paistvat osa.»

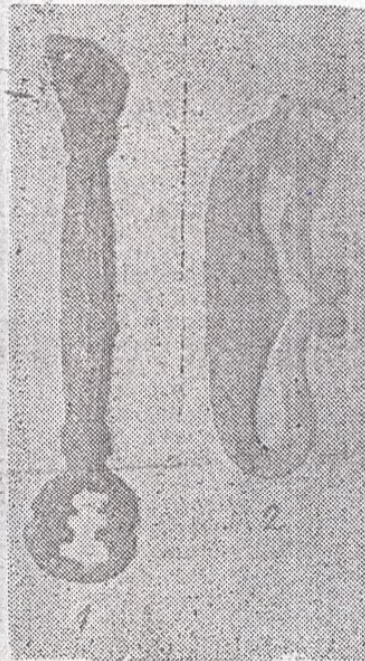
Kas ei ole siis Haimre kalme puhul tegemist ühe jõukama

suguvõsa matmispaigaga, kuna Moka võib olla terve külakogu- konna kalme, kuhu oma sur- nuid võisid matta kõik küla- kogukonna liikmed?

Kahe teineteisele lähedal asu- va kalme olemasolu põhjustesse aitaks ehk selgust tuua Moka kalme uurimine. Huvitav oleks näiteks teada, kas ka Moka kalmesse on surnuid maetud põletamata. Senised leiud on ainult põletusmatustest. Senini pole see kalme veel siiski ar- heoloogide huviobjektiks saan- nud.

Mis puutub Haimre matuse- paika, siis praegu miski peale plekist kaitsetahvli muistise olemasolust tunnistust ei anna. Kui see asuks kusagil mujal, siis võiks ehk nii ka jääda. Kuid kuna koolihoone asub ot- se keset kalmet ja on kerkinud justkui esivanemate tuhost ja põrmust, siis on koolil ainu- laadne võimalus kasutada seda kasvatuslikel eesmärkidel. Kas ei võiks tähistada kalmel mõ- ned kohad, näiteks koha väik- sel haljasalal koolihoone põhja- otsa juures kui rikkalikem lei- dude ala? Teine väga konkreet- ne tähistamist võimaldav koht on kivi-kirstus naise ja lapse (tõenäoliselt ema ja lapse) ma- tusepaik kaevu juures kase all. Miks ei võiks üht meie kauge- tsiema (olgu ta nimi näiteks Haimre Memm) ja tema last austada nende mälestustähise paigutamiseks? Kui need ko- had seostada koolielu traditsioo- nidega, teatud tähtpäevade- ga, siis looks see püsivalt ela- va sideme kauge mineviku ja kaasaja vahel, ärataks õpilastes huvi eesti rahva ajaloo ja muis- tiste vastu.

1982. aasta sügisel saab praegune koolihoone viiekümneaas- taseks. Selleks ajaks jõuaks ehk küll mingil määral tähistada ülalkirjeldatud ajaloolist paika. Oma abist ei ütleks loodetavasti ära «Tasuja» kolhoos. Kunsti- lisel kujundamisel võiks olla heaks nõuandjaks endine Haim- re kooli õpilane, praegune tunt- tud kunstnik Eesti NSV teene- line kultuuritegelane Ermi Lit- tover.

Pildil leiude kalmest — silind- rilise suruluku võti ja tagasi- pööratud rullotstega tuleraud.

Moka küla talud ja nende elanikud 1940.a. ja 1996.a.

- I 1. Talu nimi, rajamise aeg:
- 2. Talu omanik 1940.a.
- 3. Pere liikmed 1940.a. (nende elanike saatus)
- 4. Aukad käesoleval ajal (omanik, pere liikmed, sünniaastad, millega tegelevad)

5. Sugulus 1940.a. elanike vahel:

- a) kas endine talupidaja
- b) tema järeltulija
- c) uued elanikud
hoonete võõrandamise
müümise
kinkimise
vahetamise
või asjaoludel

6. Kas talus elatakse:

- a) pidevalt
- b) kasut. suvekoduna
- c) seisab tühjal
- d) hävinud
- e) taas üles ehitatud
- f) uued ühe-
perehoonid

Talu seisund praegu: Abree

1. Millised hooned on säilinud endisest ajast, millised on juurde ehitatud?

2. Kas on säilinud hävinenud maja ase ja talukoosneid ümbritsenud puud?

3. Kas omaaegsed talupõlde praegu haritakse või on need põllumajanduslikust tootmisest välja lüüdnud?

4. Kas talul on lahes heina- ja karjamaid, millises seisundis need on ja kas neid kasutatakse?

5. Taluõue skeem kõigi hoonetega 1940.a. (elamu, rehik, laut, ait, kuur, saun, rehik-ait, laut-saun, kelder jne.) Hoone joonist elamu

6. Taluõue skeem 1996.a.

7. Kas on majast säilinud pilte? Põlvkondade ja tagastamine.